

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Videkre küldve:	
Helyben.	— fill.	Egy évre	— fill.
Egy évre	10 kor.	Egy évre	16 kor.
Fél évre	5	Fél évre	8
Negyed évre	2	Negyed évre	4
Egy óra	—	Egy óra	1
Egyösszám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **HJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többzöld megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Ébredés.

Az ország legnagyobb parlamenti pártjának megmozdult a lelkiismerete. A fuzió óta mindeneket lenyűgöző tespedés jégpánczélja reped, ropog s alóla felhangzik a nemzeti öntudat hullámverésének hatalmas zugása. Mi történt? Hát megismétlődnek a biblia csodái? Hát van még szent tűz, mely isteni erővel új életre kelti a halál merev csendjébe fagyott életet? Nem! Nem esnek ma már az emberi értelmet megállító csodák, a mult és jelen eseményei okszerűen magyarázzák a jelenségeket és kézzel foghatólag igazolják, hogy életképes nemzetek története logikus, törvényszerűen következetes s ezt a folyamatot az erőszaknak még évtizedes bitangoló uralma, a hipokriták mindenhez és mindenkihez alkalmazkodó önszeretete sem képes hamis mederbe terelni. Háromszáz éves török szolgásgot hiába váltott fel az osztrák császárság igájába hajtó bécsi uralom, vannak ez időknek is mértőldmutatói, melyekről a magyar honfiui lelkesedés tüzei világítanak a késő utódoknak. Csak néhány papja legyen e szent tüzek oltárának és lehetetlen a csüggedésnek a lemondásnak erőt venni a nemzeten.

A magyar nemzet ezelőtt 36 évvel a königraetzi csatamezőn megvert osztrák császárságnak nagylelkű engedékenységgel tette lehetővé a kiegyezést s a 67-es törvényekben nem követelte a tiszta personális unió garanciáit, hanem a pragmática sanctió teremtette közös ügyekhez a vámközösség átkát is magára véve, önállóságáról, függetlenségéről mondott le. — De azért e nagy müben lerakta a magyar nemzeti szellem, kifejlődésének biztosítékait és a haza bölcse ezeket az öntudatos magyar faj erősbödésére, a magyar nemzeti állam kiépítésére alkalmasaknak is hitte és tudta. Hát szó sincs róla, ha a 67-es törvényeket Deák intentiójának megfelelőleg hajtják végre, ha e törvények nemcsak annyiban respektáltattak volna, a mennyiben reánk vér- és pénzaldozattal jártak, hanem a korona és Bécs is teljesítve kötelezettségeit szárnyat adott volna a nemzeti törekvéseknek, nem lehetne ma egy Tomasicnak kicsinyleni a magyarság számát és nem kellene ma a magyarságnak a

nemzeti államok legösibb de legprimitivebb jogáért: a nemzeti nyelvért mindenek békéjét megbontó élethalál harczot vivnia. Csakhogy 1867. óta az alkalmazkodás vészes nyavalyája lepte meg a magyar kormányférfiakat, a kik, különösen Tisza Kálmán kormányralépésétől kezdve megfélekedtek a nemzeti jogok érvényesítésének követeléséről és alkalmazkodásuk csupán az udvari érdekek kielégítését segítette elő. Ha megannyiszor fordultak is a nemzethez már majdnem összeroskasztó pénz- és véráldozatokért, soha nem készítette őket lelkiismeretük a nemzetnek törvénybiztosította jogai kieszközlésére és megvalósítására.

Harmincz év óta egy számra mindeneket legyöző, de önálló gondolkodásra, cselekvésre gyöngye egyénekből alakult pártban minden meggyözödéshalt, sőt a pártfegyelem elszibbasztó kényszere a tagok helyes felismerési akaratát is legyözte. Az egyéni érdekek istápolásában merült ki a szabadelvű párt minden hatása és a párttagok. „Közgazdasági tevékenységének“ lázas munkája nem engedett időt a nemzeti érdekek feletti gondolkozáshoz.

A mindent megölő apathianak e hosszú ideje alatt egyedül a függetlenségi pártok munkáltak fáradhatlanul a nemzeti szellem ébrentartásának és fokozásának nehéz müvén. Az önálló Magyarország eszméjét lépésről-lépésre vitték be a nép millióinak gondolkozásába, és ha a félreismert loyaltás miatt még nem is nyilatkozhatott meg a végrehajthatóság formájában, az igazság ellentállhatlan fegyvereivel már az 1901-ik évi választásokon az ország nagy többségét hódította meg a gazdasági önállóság. Ez a választás már kétségtelenné tette, hogy az uralmon levő párt tagjai nem zárkozhatnak el a választók kifejezett óhajai elől és hogy a mandátumok erkölcsi alapja nem a pártvezetőség protekciójában, hanem az ország népének kifejezésre jutott törekvéseiben, ezek felismerésében és programmá emelésében gyökeredik.

Ennek bizonyossága a függetlenségi párt hatalmas erősbödése. Ez a párt az elvek összetörhetlen buzogányával döngette a többség közönyének bizánczi kapuját, harminczhat év sikertelensége nem lohasztotta harczy kedvét, nem sorvasztotta el a küzdő karokat, sőt

évről-évre magasabbra csapott e párt hazafias lelkesedésének lángja olyannyira, hogy tüztől nem tud elzárkózni senki és minden magyar lélek gyönyörrel nyitott utat keblében az éltető melegnek.

Ez az általánosan felébredt nemzeti lelkesedés vezette a függetlenségi és 48-as pártot az ujonczjavaslatok elleni dicsőséges hadjáratra és nyolcz hónapi testet ölö, de lélekemelő ostrom után ma már a győzelem biztos reménye adhatja meg neki a kitartáshoz szükséges erőt. Ez a győzelem annál magasztosabb, annál dicsőségebb lesz, mert nem lesznek legyözöttek és gyözö mégis a haza lesz. Az ige, a hazaszeretet ereje megnyitotta a szabadelvűpárti sziveket és a küzdők, az ostromlók harczy jelszavaira nem ellenséges harczy riadó, hanem a megértés, a hazafias lelkesedés hangjai felelnek vissza.

A Sréter Alfréd és Dániel Ernő nyilatkozatait harmónikusán tetözi be az Apponyi felszólalása és mindegyikén a nemzeti jogok elismerésének és követelésének meggyözödéshöz fakadó melege vonul át.

Az már tisztán áll, hogy Magyarországon nincs politikus, a ki a nemzeti követelmények jogosságát kétségbe vonni akarná és csak a célra törő taktika kérdésében forognak fen nézeteltérések.

A szabadelvűpárt halogató s a jövőben reménykedő taktikáján csodálkozni nem lehet. Ez a 300 ember 1875 óta elszokott attól, hogy többségi akaratát juttassa kifejezésre a kormány által és ma még nem érez magában elég erőt ahoz, hogy amaga meggyözödése szerint juttassa kifejezésre a belöle táplálkozható kormányakaratot. De ez az állapot nem tarthat soká, mert világos jelei mutatkoznak annak, hogy a szabadelvűpárt tagja is a nemzeti akarat ösforrásához: a népek millióihoz fordul, szakít a mindeneket leigázó hyperloyaltás politikájával és elhatározását a választók komoly, hazafias felbuzdulásából erősíti.

A parlamenti pártélet ezen megnyilvánulása mellett most már az ország szabadelvű választó polgárságának kötelessége segítségére sietni a képviselők felébredt kötelességtudásának. A függetlenségi párt nem akarja kisajátítani egyedül magának a győze-

lem dicsőségét és a magyar nemzeti állam érdekében szívesen látja a szabadelvű pártot a küzdők első sorában s meglegszik azzal a tudattal, hogy e győzelem történetének megírója a függetlenségi pártot a győző sereg kürtöseinek fogja csak vallani, a ki szakadatlanul addig futta a riadót, amíg a lomha tömegekbe is felpeszdult a hazafias lelkesedés tüze és a roham győzelemre vezetett.

A debreczeni szabadelvű párt egyik illusztris és jeles tollu tagja sorompóba hívja Debreczen és az ország szabadelvűpárti polgárságát a nemzeti követelmények érdekében és cikkében gyönyörűen érvel a megvalósítás szükségessége, sőt nélkülözhetlen volta mellett. Lelkünk egész melegevel üdvözöljük a cikkirót és a vele együtt gondolkozókat és őszinte szívvel óhajtjuk, hogy állásfoglalásuk adja meg a parlamenti szabadelvűpártnak azt az erőt, a mely a férfias elhatározáshoz a nem lankadó, a haza javát mindenek fölé helyező küzdelemhez és a siker kivívásához szükséges.

Dr. Freund Jenő.

Nemzeti követelmények.

Már nagyon hosszú idő telt azóta, amióta a hírlapírói tollat letettem, azzal a feltevessel, hogy annak forgatását azokra bízom, akik arra hivatottabbak mint én. De most, midőn a politikai világban olyan hullámok csapkodják a nemzeti elnyomásnak száz és száz éven keresztül megizmosodott szikláját, mint a soha még nem tapasztalt alakban és erővel felújított nemzeti követelmények és midőn ezeknek felújítása és hangoztatása nem csupán egyes bátor embereknek lelkéből és ajkáról fakadt ki, hanem az egész nemzetnek lelkéből és ajkáról, érzem, hogy szívem teljes lelkesedésével kell újra felragadnom azt a tollat, ha talán így is szolgálatot tehetek annak a szent ügynek, én a csekély porszem, a magam kicsiny erejével.

És be kell vallanom, hogy erre különösen az buzditott és ösztönzött, amit én a szabadelvű párt helyi közlönyének a „Szabadság”-nak tegnapi vezércikkéből kiolvastam, az a hang, az az érzés és az a nemes forró hazaszeretet, amely ama vezércikknek minden egyes szavából kisugárzik s amelyért örömmel hajtom meg lobogómat a cikkirője Körösi Kálmán dr. előtt s készséggel követem én is őt ellenzéki ember létemre és vallom őt annak dacára, hogy ő viszont szabadelvű párti, hazafias törekvésében s azon az uton, amelyre lépett, vezéremnek.

Igaz, hogy én radikális függetlenségi vagyok s így nem elégszem meg azzal, hogy közös hadseregünk magyarországi része magyar tisztekkel, zászlóval, jelvényekkel és vezényszóval olyanná legyen, ha a mai harc diadalmasan végződik, mintha a mienk volna; nekem magyar nemzeti kormány alá rendelt önálló magyar hadsereg kell, mely így igazán a mienk lesz, mert mi rendelkezünk vele. A mai közös hadsereg — tudjuk a multból — pusztán a dinasztia hadserege és a dinasztia hatalmának fentartására és megszilárdítására szolgál, ha kell a saját népei ellen is. Ilyen hadsereg pedig nekem nem kell és úgy hiszem, hogy nem kell

Körösi Kálmán dr.-nak, de e haza egyetlen jó érzésű fiának sem. Azonban minden honfiai csüggedés nélkül és a jobb jövőben való bizalommal be kell ismernem és be kell ismernie mindenkinek, hogy arra ami az én elvem és eszményem, az idő még el nem következett s ma még meg kell elégednünk azzal, hogy a lényeg helyett elnyerjük a formát: a magyar nemzeti kormány rendelkezése alatt álló önálló magyar hadsereg helyett a közös hadsereg magyarországi részében a magyar vezényszót, tiszteket és jelvényeket.

Legyen tehát harc, vegye kezébe ezen ugynevezett nemzeti követelmények kivívására a kardot a szabadelvű párt is. Kezdje meg ezt egyik lelkes vezérének felhívására Debreczen szabadelvű pártja és kövesse őt az egész ország. Mert ebben a kérdésben nincsen többé pártkérdés, itt arról van szó hogy az 1867 évi XII. cz. vonatkozó rendelkezéseinek végre valahára érvény szereztessek. Mi függetlenségiük ugyan jobban szeretnők, ha az idézett törvények egészében eltöröltetnék s a nemzetnek a 48 as törvényekben biztosított jogai állítatnának vissza minden megcsontítás nélkül s nem csupán alakszerűségeket s formulákban, de ha ezt el nem érhetjük, meg kell elégednünk s meglegszünk a kevesebbel is.

Pedig jóllaktunk már a formulákkal. Ott van például a Szél formula, az 1899 XXX. cz. is. Hát mi ez? Konstatálása annak, hogy nekünk a gazdasági önállósághoz jogunk van. Hát mire való ez? Miért kell nekem konstatálni azt, hogy valamihez jogom van? Hiszen ha valami az enyém és más elvette tőlem, vissza veszem, ha pedig azt, a mi az enyém, elakarják venni tőlem, lesz arra is erőm, hogy tulajdonomat megvédjem. Ámde baj, szörnyű nagy baj minálunk az, hogy évszázadokon keresztül csak formulákkal dolgoztunk, a dinasztia hatalmával szemben csupán mint holt tételeket állítottunk föl a mi jogainkat, de azok megvalósításáért csak kétszer tudunk sikra szállni, Rákóczy és Kossuth alatt és akkor is úgy, hogy harcaink a csüggedés és az önbizalom hiánya folytán fegyverletétellel értek véget.

Hogy ez mennyire igaz, például szolgálhatnak erre a koronázó országgyűlések, a melyeken mindég előállottunk a gravamenekkel, hogy a nemzetnek ez és ez a sérelme van és kérjük a sérelmek orvoslását a koronázandó királytól; a koronázandó király pedig, mint a gyermek, ha valami ajándékot kap és megígéri hogy jó lesz, mindent kilátásba helyezett és mégsem kapunk semmi mást, csak új sebeket, beolvasztási politikát, ősi jogaink megcsorbítására sőt megsemmisítésére irányuló törekvéseket s kaptuk ezeket az udvari párttól, — attól az undok fekete kéztől, amelytől, ha végre talpra nem állunk, soha meg nem szabadulunk.

Nem formula kell tehát nekünk, nem pusztán konstatálása annak, hogy a gazdasági önállósághoz jogunk van, hanem maga a gazdasági önállóság.

Hiszen az 1867 XII. t. cz. sem más, mint formula, akkor, amidőn magyar hadseregről beszél, ami még ma sincs. Hát ha nincs, legyen! És ha nem lehet úgy, ahogy mi függetlenségiük kívánjuk, legyen úgy, a hogy lehet.

A szabadelvűpárt kilátásba helyezett mozgalmának szívünkben örülünk s ha győzelemre viszik az általunk kibontott zászlót, legyen övék osztatlanul a dicsőség! Csak ők küzdhetnek és ők diadalmaskodhatnak igazán, mert övék, a törvényhozó testület többsége. De valamint ezen többség csak látszólagos akkor, amidőn az egész nemzet

érzése és ereje mellette nincsen, úgy most, midőn az egész nemzet biztatva áll melléje nemes küzdelemében, valódi többségé lesz azokért az eszményekért vivott harcában, amelyek minden magyar ember szívében kiolthatatlanul élnek és a győzelemre várnak.

Ha a szabadelvűpárt tényleg sikra is száll azért, amit Körösi Kálmán dr. irt és akar, úgy a többi magától jön. Magyarország független, szabad és boldog lesz.

Dr. Révi Nándor.

Paraszt lázadások aratás táján.

Tudjuk, hogy a magyar paraszt ember aratáskor keresi meg egész családjának a télére való kenyereit. Ha nem aratott, vagy az aratáson nem jól keresett, akkor még a tél beallta előtt beáll a szükség, az éhség, ha azonban jól aratott, akkor tavaszi kapálásig megvan a kenyere és ezzel megvan a családi békéje, boldogsága, nem zúgolódik a szegénység miatt a felesége, nem kiált hiába kenyérért a gyermeke, nem kell már karácsonytáiban a boltos zsidóhoz menni pénzt venni fel napszámra, nem kell lekötönie magát, hogy júniusban, mikor más 80 krt 1 frt kap, 40 krért meg kaszálni s 70 krért aratni.

Azt is tudjuk, hogy éppen a most előadott okból az önfentartás ösztönétől hajtva, mint igyekszik aratni valót ke esni. Célja mentől hamarabb biztosítani magát, hogy lesz hol aratnia és lehetőleg ott vállalni munkát, hol sokaig tart az aratás. Pünköstkör javában kötik a szerződést, most már nem szóval, mint régen, hanem írásban.

Régen az adott szó szent volt, most a papiros a szent, meg rajta az írás, mert földes uraink eljártak az adott szó szentségét (hát a bérlők? Szerk.) sokszor nem emlékeztek rá, hogy mit ígértek és hogy nem avas szalonna volt kikötve, meg szítatlan lisztből készült sületlen kenyér. Most — mint mondam — írásban kötik a szerződést. Csak az a baj, hogy minden apró-cseprő dologra nem gondolhat az ember, mikor a szerződést köti. A törvényt okos emberek csinálják, sokan csinálják, mégis rossz, mert minden esetre nem gondoltak az urak előre, hát a szegény arató paraszt szerződése, hogy ne volna rossz!

Az ám a legnagyobb baj, hogy ha a szerződés rossz, a földes ur nem teszi a szívére a kezét és nem mondja: no jertek fiaim javítsuk meg, pótoljuk ki, hanem szolgabírónak sürgönyöz, csendőrt, katonaságot vitet az államfentartó régi nemesi osztály sarja: a földbirtokos ur. Gyönyörű példa nemzetiségünknek midőn magyar magyar véret ontatja! És ezt a példát mi adjuk az államfentartó magyarság, a 48 előtti nemes-ség sarja az állam gerince, a büszke magyar földbirtokos!

Tanulhatnak tőlünk — nemzetiségeiük, megtanulhatják, hogy kell a gyengébbet kijátszani is azután véret ontani. — Mért ne tanulnának tőlünk? Mi vagyunk az államfentartó elem mi állunk a műveltség európai színvonalán, nem a bocskoros tót, oláh, nem is a szerb nem is a szász! Csak az csodálatos, hogy a magyar paraszt mindig akkor lázong, mikor a télére valót kellene megkeresnie, mikor nem az adott szó szentsége, hanem az írásos szerződés köti földes urához, az oláh, a tót, az meg soh se lázong!

Mégis csak jól gondját viseljük mi a mi paraszt népünknek, hogy Amerikába ne menjen, szocialistává ne legyen! Azok a gazdák, a kik majd az erdélyi hegyek közé

elmennek, talán nem felejtik el, megvizsgálni, hogy oszt mit csinálnak az „urak“ a parasztokkal, hogy ott soha sincs lázadás, mit csinálnak különösen a szászok hogy a szász paraszt olyan bizalommal viseltetik az „urak“ iránt.

Megvizsgálhatják még azt is, hogy mi annak az oka, hogy van oláh cigány, magyar, cigány, de nincs szász cigány, van oláh csavargó Erdélyben csakugy, mint városunkban a Mendelovits és Geréby sarkán, de nincs szász-csavargó!

Hol nyaraljunk?

Igaz, hogy e kérdésre a feleletet már mindazok megtalálták, kiknek életviszonyaik megengedik, hogy a nagy városok fojtó, poros levegőjétől pár hónapra meneküljenek. Mégis alkalmoszerű a kérdés felvetése, mert a nyaralók legnagyobb része nem igen találta meg a helyes feleletet s a nyaralóhely megválasztásában nem volt szerencsés. A nyaralóhelyek megválasztásánál három szempontot kell figyelembe venni u. m. 1. szőr a testi erő helyreállítására alkalmas legyen, 2. szor a lelket is vidámita sőt művelje és 3. szor olcsóságánál fogva a szegényebb anyagi viszonyok közt élő emberek is látogathassák.

Sok szép vidéke van hazánkban, melyek e szempontok egyikét-másikat kielégíti, de a hármat együtt nagyon kevés. E kevesek közé tartozik Nagybánya, Szatmármegye délkeleti részén, a Vinorlát-Guttini hegyiánc déli lejtőjén. A város környékének természeti szépsége elragadja első tekintetre a szemlélőt. A tiszta, pormentes levegő jó hatással van az egészségre, a piaci olcsó árak pedig lehetővé teszik, hogy minden nagyobb költség nélkül testi és szellemi üdülésben részesüljön gazdag és szegény egyaránt.

A ki e vidéken egyszer megfordult, visszavágyik ide. A természet oly pazar pompája tárul a szemlélő elé, hogy azt nem feledheti.

Mindjárt a város alatt a híres Széchenyi-liget hatalmas gyertyánfa sétányával, a veresvizi, foghagymás és Szt.-János völgy árnyas útjaival, csobogó patakjaival, a Virág és Kereszthegy és a Kőalja serpentin útjaival, gesztenyes és bükkös erdeivel s gyönyörű kilátásával mind, mind alkalmasak arra, hogy a testet edzék, erősítsék, a lelket gyönyörködtessék.

Turistáknak is bő alkalmuk nyílik a természet szépségeiben gyönyörködni. Jó karban levő utakon, kevés fáradsággal meglátogathatják a foghagymás völgyben levő Petőfi tanyát, a veresvizi bányaműveket, a Szentjánoson levő köfajtást, a fernerelyi kohótelepet, a firizai savanyuvíz forrást, Felsőbányát, Petőfi családi boldogságának egykori tanyáját, Koltót stb.

De nemcsak az egészséges levegő, természeti szépség, hanem a piaci olcsó árak is a legalkalmasabb nyaralóhelyül ajánlják Nagybányát. S évről-évre szaporodik azok száma, kik a nyár forró sugarai elől a kies völgyekben keresnek és találnak enyhületet.

Különösen Budapestről keresik fel sokan. Egész művésztelep nyár idején Nagybánya. Fertő és színművészek társasága időzik a városban. Grünvald festő művésznőnk s Virág hogy árnyas gesztenyefái alatt festi képeit, Hollósi tanítványai pedig a Ligetben levő festő iskolában vagy a Jókai dombon tanulják az ecset kezelését. Csatay Zsófi és Takács Mihály színművészeink szintén ide menekülnek a főváros zajából, pihenni, üdülni.

Kövesse példájokat, ki csak teheti. Ne a külföldet gazdagítsuk, hanem a hazai ter-

mészeti szépségekben bővülő vidékeket keressük fel. Különösen Nagybánya, a magyarságnak egyik őrhelye érdemi meg a figyelmet s támogatást. S maga a város is mindent megtesz, hogy az idegen forgalom előmozdítsa. A jövő évre öt nyaralót fog a város felelőttetni a Liget árnyas fái között.

Én a legmelegebben ajánlom nyaraló helyül Nagybányát.

Tassi Miklós.

Bakonyi Samu.

— Apponyi ellen. —

Bakonyi Samu országos képviselőnk, mint már távirati tudósításba közöltük is, nagyhatású és nagyszabású beszédet tartott csütörtökön meczafolván Apponyi állításait. Bakonyi Samu ezen beszédet a lap hétfői számában teljes fejedelmé szerint közöljük, hogy a választók tisztán lássák és értsék jeles képviselőnk állásfoglalását. Bakonyi beszédjénél, beszédjének nagyhatásáról következő elismeréssel emlékezik meg a „Független Magyarország“ parlamenti tudósi ója:

A Kossuth-párt Bakonyi Samut küldte harcra Apponyi ellen. Nehéz szerepre vállalkozott a debreczeniek jeles tudós követe, mert Apponyinak tagadhatatlanul hatalmas beszédjével szemben nem könnyű felvenni a harcot. Bakonyinak mégis könnyű volt. Tiszta igazságnak tudatában, tiszta fegyverre ment a csatába. Minden oldalon nagy figyelemmel, nagy érdeklődéssel hallgatták. Konstatálja, hogy Apponyi beszéde épen-séggel nem tisztázta a helyzetet. Apponyi a politikai megbízhatóság szempontjából tárgyalta a függetlenségi párt magatartását s ez volt beszédjének leg súlyosabb része. Bakonyi megfordítja a fegyvert s konstatálja, hogy a miniszterelnök a megbízhatatlan, mert a megbe-zélések alkalmával elhallgatott egy igen fontos dolgot, az 1899. évi XXX. törvényzikk módosítását. A harc tehát jogos.

— Ugy van! Ugy van! — zugja viharos helyesléssel a baloldal.

Reflektál azután Bakonyi arra a vádra, hogy a nemzeti jogokért folyó küzdelem illetéktelen kezekben van. Ha nem illetékesek a küzdelem vezetői — mondta — akkor vegye kezébe a többség a harc vezetését s teljesítsék a nemzet kívánságait. Sorra veszi Apponyinak minden kijelentését és meggyőző érvekkel czáfolja meg azokat. Nem érti, hogy miért siet Apponyi Khuen gróf segítségére, ha nem sietett a Széll Kálmán segítségére. A mostani miniszterelnök horvátországi szereplése nem elegendő alap a bizalomra, hiszen nekünk csak ellenségeket szerzett.

— Igaz! Ugy van! Ugy van! — hangoztatja a balmező.

Bakonyi nem tartja indokoltnak Apponyi megnyugvását. A honvédelmi miniszterhez fordul beszédje közben s kéri, hogy törvényileg szüntessék meg az önkéntesek második szolgálati esztendejét.

Zajos helyeslés hangzik fel erre balfelől s Nessi Pál megjegyzi:

— Igen, legyen vége az önkénynek!

Emelkedett hangon mondja azután a szónok, hogy a függetlenségi párt semmit se kér a koronától, csak vissza akarja szerezni azt, amit tőlünk rutul elkoboztak. Törvénytelenül elkobzott jogainkat követeljük.

— Ugy van! Ugy van!

— Nem kegyességet óhajtok!

— Törvényes jogainkért harcolunk — zugja viharosan a baloldal.

— A magyar szolgálati nyelv behozatalának — mondta nagyon helyesen Ba-

konyi — csak a többség az akadály és így több politikai pikantériánál az a vád, hogy az ellenzék állja útját a nemzeti haladásnak. A korona lemondott inkább a létszámemelésről, mintsem a nemzeti engedményeket megadja. Azt látja, hogy a követelés törhetetlen fentartása alkalmas épen a nemzeti presztizsének fentartására.

— Ugy van! Ugy van! — helyesli a baloldal Bakonyi fejtegetéseit.

A szónok beszédje végén határozati javaslatot nyújtott be, melyben felszólítja a kormányt, hogy gondoskodjék az 1868-iki királyi rendelet végrehajtásáról s erről 30 nap alatt tegyen jelentést.

Hatalmas éljenzés és tapsolás hangzott fel balfelől, mikor Bakonyi befejezte nagy és maradandó emlékü beszédét. Ünnepele az egész baloldal Bakonyit s elvbarátai siettek üdvözlésére. Ez a beszéd mindenképen méltó válasz volt Apponyi tegnapi oratóijára. Ha az ékesen szólásban nem is olyan nagy Bakonyi, mint a nemzeti párt egykori vezére, de az igazsága nagyobb, mert igazságát a nép erejéből veszi. Ezért verte meg Bakonyi a képviselőház elnökét, s ezért verik meg sokkal jelentéktelenebb szónokok is.

Ahol találkoztunk.

Ez az erdő legszebb része,
Ring a lombon madár fészke
Apró, tüskés fenyőgalylek
Szép csendesen bólogatnak;
S lát — virágoknak lelke
Üdén frissen árad szerte.

Apró, kék kelyhű virágok,
Mint kis vízi tündérlányok
Kiváncsian nezegetnek,
Zöld tenyeréből a gyepeknek,
Lepkeparók szállodognak
Fittyet hánynak a világnak.

Ez az erdő legszebb része,
Lombok zizegő beszéde
Itt vegyült be a szavadba,
S itt forrottál ajakamra
Én egyetlen boldogságom.
Én gyönyörű szép virágom.

Te szép erdő légy megáldva,
S ha az ősznek hervadása
Virágotra, lombodra száll,
Majd mielőtt elaludnál
Eljövünk még egyszer hozzád
S hervadozó sárga orczád
Megsimítja kis kezével.
S tavasz dallal, csókzenével
Altatunk el majd mi téged
S álmodj rólunk édest, szépet...

Vértesy Gyula.

NAPI HIREK.

Istentiszteletek.

Holnap, vasárnap az istentisztelet a következő sorrendben fog megtartatni. Nagytemplomban: Görömbey Péter s. lelk. Kistemplomban: Papp Lajos segéd lelkész. Újtemplomban: K. Tóth Kálmán lelk. Ispótytemplomban: Uray Sándor püspöki s. lelk. Szegény házban: Hajdu Zsigmond püspöki titkár. Csapó-kerti imaházban Kovács János isk. felügyelő.

D. u. 3 órakor a Nagyttemplomban bibliát magyaráz Uray Sándor püspöki s. lelk. Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor az istentisztelet Materny Lajos főesperes végzi.

Augusztus 2.

A főiskolai ifjuság nagy lelkesedéssel fogja megünnepelni a debreczeni csata évfordulóját. Ez ünnep különben hatalmas tüntetés is lesz a nemzeti jogok és a függetlenség eszméje mellett Természetes dolog, hogy megérinti a lelkeket ezen a napon a most folyó nemzeti küzdelem, a mely nem egy pártnak, de az egész nemzetnek együttes harcza a hatalom ellen. Mert ugyan melyik becsületes magyar ember ne kívánná nyelvének és zászlajának érvényesülését minden vonalon az ország határain belől? Az ifjuság gondoskodni fog róla, hogy a magyar hadsereg eszméje mellett lángra lobbanjon a nép lelkesedése akkor, a midőn a 49-iki hős magyar katonák emlékére szentelnek ünnepet. A nemzeti küzdelem csakis úgy járhat sikerrel, ha a nép meg nem rendülő kitartással és lelkesedéssel viseltetik e küzdelem iránt. E tekintetben Debreczen magyar népét az ifjuság ünnepe hatalmasan megfogja erősíteni. Különben az ünnep rendezésén most dolgozik a főiskolai magyar irodalmi társulat vezetősége. Legközelebb felhívást bocsát ki az ifjuság a polgársághoz a házak fellobogózása iránt. Az ünnep sorrendjét pedig plakátokon fogják a közönség tudomására hozni. Ez évben az eddigieknél nagyobb arányokat fog ölteni a debreczeni csata megünnepelése.

Nemzeti követelések.

Érdekes szót hangzott el a debreczeni kormánypart táboraiból „a nemzeti követelések” mellett, a debreczeni szabadelvűpart tagjainak figyelmébe ajánlva. Dr. Körösi Kálmán írta ezen hazafias szöveget, mely nagy feltűnést és viszhangot keltett. A szabadelvű part rendkívüli közgyűlést foglalkozik a hazafias felhívással lapunk mai számában pártunk két érdemes tagja foglalkozik vele, dr. Freund Jenő dr. Révi Nándor irtak cikketek. ezenfelül dr. Vargha Lajos urtól kértünk fel egy idevonatkozó cikket közlésére, azonban ezt, elkésve kapván kézhez, csak lapunk hétfői számában közölhetjük.

Hírek az anyakönyvi hivatalból.

A helybeli állami anyakönyvi hivatalban a hétfolyamán házasságot kötöttek: Juhász István—Szabó Margit, Baghy Lajos—Tóth Mária, Nyiri József—Tóth Eszter, Kocsis György—Kája Mária, Sürger Bertalan—Kursinszky Anna. összesen 5 pár.

Ugyanezen idő alatt a következő halálozási eseteket jelentették be: Tóth Mihály 2 éves, Cseke István 18 hónapos, Czákó Julianna 6 hónapos, Kovács József 3 hónapos, Tóth Andrásné Biri Julianna 24 éves, Horváth Ferencz 24 éves, Piros Irén 8 éves, Hadházi István 11 hónapos. Moskovszky Margit 17 napos, Szentpéteri Pál 1 hónapos, Katz Móricz 1 hónapos, Bör Eszter 2 hónapos, Horváth Róza 11 hónapos, Ádám János

42 éves díjnok, Morvai Etel 56 éves, Szabó Mihály 10 napos, Flamm Béla 20 éves, Lácsay Lajos 28 éves szabósegéd, Patai György 51 éves irodatiszt, Palfi Ferencz 1 hónapos, Bakóczy Julianna 5 éves, Sternberg Mór 38 éves kárpitós, Papp Mária 4 hónapos, Kiss Sándor 1 hónapos, Raics Erzsébet 26 éves, Klein Sándor 6 hónapos, Pásti Ferencz 43 éves kisbirtokos, Tóth Gyula 8 hónapos, Tóth Julianna 12 éves, Törő Sándor 8 hónapos. Holb Bálint 16 éves kisbirtokos, Alibán István 1 hónapos, Kender Lajos 31 éves eszmadia. Bökönyi Sándor 10 hónapos, Mátyás István 24 éves méntelepi közlegény, Szator Péter 6 napos, Kolozsvári Béla 3 hónapos, Grinyik József 2 hónapos, Pál Julianna 2 éves. Turuckai Julianna 7 hónapos. Szabó József 18 napos, Asztai János 68 éves napszámos és 2 halvaszületés. — Összesen 43. Minthogy ugyanezen idő alatt összesen 61 születést (35 fiu 26 leány) jelentettek be, úgy a születések e héten 18-al multak felül a halálozásokat.

Városi földek bérbeadása.

Csütörtökön folytatták a városi földek bérbeadását. A nyilvános árverés a legjobb eredménnyel végződött, amennyiben a város a bérbeadott földekért 8437 koronával több berleti összeget kap, mint amennyit eddig fizettek. Az árverésen a következő földeket adták bérbe és a következők bérelték ki: A külső baromvásárter melletti föld (kikiáltási ár 5202 kor.) bérbe vette Zöld János 7080 koronáért; körkemence melletti föld (kikiáltási ár 2620 kor.) bérbevette Kovács István 3245 koronáért; löversenyter melletti föld (kikiáltási ár 2026 kor.) bérbevette Mike Ferencz 2050 koronáért; téglavető gödrök melletti föld (kikiáltási ár 1100 kor.) bérbevette Szele István 2630 koronáért; guti telek melletti föld (kikiáltási ár 9000 kor.) bérbe vette Fancsovits Mátyás 11550 koronáért; sámsoni majorsági földek (kikiáltási ár 3800 kor.) bérbevette Lefkovits Jakab 4150 koronáért; sámsoni ároktréti föld (kikiáltási ár 1400 korona) bérbevette Szobonya Andras 1570 koronáért. a köve-di féle föld (kikiáltási ár 32 kor.) bérbe vette Kertész Lajos 32 koronáért; apafája és a hadházi ut közötti föld (kikiáltási ár 440 kor.) bérbevette Palfi Ferencz 510 koronáért; a nagyerdő és hadházi ut közötti föld (kikiáltási ár 722 kor.) bérbevette özv. Berger Henrikné 1000 koronáért; a halapi telepi föld (kikiáltási ár 2520 k) bérbevette Móricz András 3080 koronáért; a helcsi földi (kikiáltási ár 36 kor.) bérbe vette Harsányi Bálint 60 koronáért; a kincses hegyi föld (kikiáltási ár 70 kor.) ugyanennyiért bérbe vette Kiss Imre; a Salétrom kerti föld (kikiáltási ár 410 kor.) bérbe vette Szilágyi József 629 koronáért; a kolozsi föld (158 kor.) bérbe vette Zakar János 265 koronáért; a régi sertésvásárter melletti föld (kikiáltási ár 402 korona.) ugyanennyiért bérbevette Braun Zsigmond; a Kerekes-féle föld (kikiáltási ár 30 korona) bérbevette Nyilas János 85 koronáért; elepi 3¹/₂ nyilas föld (kikiáltási ár 244 kor.) bérbevette Harsányi István 250 boronáért. Ezekért a földekért eddig 30212 korona bérösszeget kapott a város, míg most 38649 koronáért adta bérbe.

Óvoda-megnyitás.

Az ispotályi óvodában aug. 3 án kezdődik meg a kicsinyek gondozása. Fölhivatnak tehát azon szülők, kik oda kívánják járattatni gyermekeiket, hogy akkor küldjék föl.

Szomorú viszontlátás.

Megirtuk néhány nap előtt, hogy Asztay János 68 éves bagaméri gazdálkodót a Margit fürdőben szélhűdés érte. Azóta a köz-kórházban ápolták. A zsebében nem találtak semmiféle utbaigazitást, hogy hozzátartozóit értesíték. Családja azonban a hosszas hallgatástól nyugtalanítva tegnap Debreczenbe jött. Itt értesülést nyerve a szerencsétlenségről a köz-kórházba mentek, ahol eszméletlen állapotban találták amég nem régen életerős Asztayt. Asztayt ereje mindjobban elhagyta és tegnap délután felesége karjai között meghalt. Az elhunytat özvegye és négy gyermeke sirtaja.

Presbiteri gyűlés.

A debreczeni református egyház f. hó 26-án, vasárnap délelőtt 10 órakor presbyteri gyűlést tart az egyháztanácsstermében. A gyűlés tárgyai: 1. Jelentés a f. évi július 16-iki gyűlés jegyzőkönyvének f. hó 18-án történt hite esítéséről. 2. Nt. Esperes ur levele a lelkészválasztás ügyében.

Uj vizsgálat Neumann detektív ügyében.

Neumann házaló debreczeni detektívet Krecsányi IV ik kerületi rendőrkapitány ez előtt 2 hónappal 400 korona pénzbírságra és 10 napi elzárásra ítélte. A szigorú ítéletet azért hozta a IV ik kerületi rendőrkapitány, mert a detektív a felismert kivándorlókat egynehány korona haszonért átutazni engedte. Neuman felebbezett, de Rudnay rendőrfőkapitány az ítéletet helybenhagyta. Az ügy a belügyminiszteriumhoz került, ahol Sélley Sandor miniszteri tanácsos a rendőrségi ügyek vezetője a két budapesti ítéletet feloldotta és új vizsgálatot rendelt el. Az új vizsgálatot Végh Gyula helyettes főkapitány vezeti. Végh Gyula a detektívet állásából — Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány utólagos jóváhagyása mellett — elbocsátotta, a vizsgálatot pedig folytatja.

Értesítés.

Mindazok, a kik a kereskedelmi és iparkamara által rendezett pünkössti vásár alkalmával vessző fonatu székeket, és asztalokat rendeltek, értesítetnek, hogy a szobán lévő tárgyak már megérkeztek s a kamara hivatalában a hivatalos órák alatt átvehetők.

Az ország nagybirtokosai.

Magyarországon a legnagyobb földbirtokos a magyar állam, melynek 2.816.418 kat. hold földje van. A magánbirtokosok sorrendje ez: herczeg Esterházy Miklós 421.053, gr. Schönborn Ervin 216.021. Frigyes főherczeg 157.731. gr. Festetics Tasziló 134.541 hold. A holtkéz birtokai közül a nagyváradi r. kat. püspöke 189.933 hold. A herczegprimási uradalom 91.800, az egi káptalan 91.702 hold. míg a kalocsai érseki uradalom csak 23.143 hold. A zsidók közül legtöbb földje van báró Schossberger Zsigmondnak 25.117 hold, utána Popper Ármin következik 26.009 hold földdel. A városok birtokai közül legnagyobb Szabadka városé, 166.070, Debreczené 99.618, Szegedé 72.427 hold.

Elhunyt bankigazgató.

Farkas Sándor, a nagykunmadarasi takarékpénztár bankigazgatója f. hó 22-én elhunyt. F. hó 24-én temették el.

Üzlet felosztás.

Minthogy jelenlegi kereskedésemet felosztatom, a még raktáromon levő összes áruimat gyári áron alul is, nagyon olcsó árakon árusítom el. A midőn ezen alkalmi vásárlásra a t. közönség b. figyelmét felhívom, ajánlom magamat

kiváló tisztelettel

Mayering Gyula

kézmű, rövidáru kereskedése kistemplommal szemben, Piacz-utca.

— Az üzlethelyiség kiadó. —

Felszerelés eladó. —

Az árukészlet együtt is eladó.

Rákóczi hamvainak hazahozásáért.

A Szeged és Vidéke következő szép sorokban méltatja a debreczeni átiratot: Nemsokára szép alkalma nyílik Szeged város közönségének, hogy a magyar történelem legnagyobb alakjai: a kurucz hősök iránt táplált bódolatát kifejezésre juttathassa. — Szeptemberben Rákóczi ünnep lesz Szegeden s az ünnep napján a város bizonyára diszközgyűlést fog tartani. De más réven is a közgyűlés szövegére kerül a halhatatlan hősök emléke. Debreczen város közönsége még 1873. július 3-án feliratilag arra kérte a törvényhozást, hogy Rákóczi Ferencz fejedelemnek, áldott emlékü hitvesének: Zrínyi Ilonának és a fejedelem fővezérének, nagy Bercsényi Miklósnak a hamvait török földről szállíttassa haza Magyarországra földjébe. Ezt a teljesítetlenül maradt kívánságát Debreczen most, a Rákóczi esztendejében megújította. Május 22-én tartott közgyűlésen Thaly Kálmán országgyűlési képviselőnek, a város diszpolgárának indítványára elhatározta, hogy a szent hamvak hazahozatala érdekében újból felír az országgyűléshez s hogy felirata annál nyomatékosabb legyen: hasonló fölterjesztés intézésére fölkeri az országnak összes törvényhatóságait. Ez az átirat ma érkezett meg Szeged városához. Nem kételkedünk benne, hogy a közgyűlés egyhangulag csatlakozik Debreczen hazafias mozgalmához. Ez oly természetes, hogy erről nem is szólunk többet. Hanem van még két észrevételünk. Egyik észrevételünk az átirat tárgyalásának idejére vonatkozik. Önként előtöl az a gondolat, hogy ezt a debreczeni átiratot a szeptemberben tartandó diszközgyűlésen kell tárgyalni. Az éppen Rákóczi-ünnep lesz, a debreczeni átirat odaillesik. — A másik megjegyzésünk pedig az, hogy a debreczeni kívánságokat még meg kellene toldani egygyel. Volt a Rákóczy-kornak egy tüneményesen szép, nemes jellemű alakja. A magyar stílusnak atyja: Mikes Kelemen. A közsorsu harczó magyarországnak megtestesítője. A fejedelem iránti hűség, odaadás inkarnációja. Mikes Kelemen nagy volt mint hű hazafi, mint Rákóczi Ferencz hű bajtársa. Nagy volt mint író: igazi nagy klaszikus. Érdeme másnemű, de nem kisebb Bercsényinél. Haza kell hozni Mikes Kelemen hamvait is! És ezzel a kívánsággal a debreczeni óhajtasokat illő és szép dolog volna itt Szegeden megtölteni,

Összelőnek egy várat.

Pitreich ur generálisai fittyet hányak indemnitinek, költségvetésnek, országgyűlésnek — vigan puffogatják már is az ország zsebére hitelben megrendelt új tarackkütögekből a hitelben beszerzett puskaport. Neustadt környékén, mint egy lebergi távirat jelenti, 60,000 koronán külön váracsat építtetnek, hogy azon kipróbálhassák „erődtmények megostromlására“ az új tarackkütögeket. Még meg kell köszönnünk a mai világban Pitreich közös hadügyminiszter urnak, hogy csak egy hitvány váracskát lövöldöztet össze tarackkütögeivel a mi zsebünkre s nem szándékszik kipróbálni csataszörnyeit például drága léghajókon, pánczélos vonatokon s egyéb efajta „ellenségeken“ is. A próba különben augusztus 28-án leszen, külön tüzérségi manöverekkel Pitreich, Beck báró, 18 generális s vagy száz tábori tiszt jelenlétében. A nagy látványosságra meghívják az előkelő világot is.

Dr. Körösi Kálmán.

tudvalevőleg felhívta a debreczeni kormánypart tagjait, hogy foglaljanak állást a nemzeti követelmények mellett. E czélból a partgyűlés összehívását

is felvette Körösi . . . Az a összehívás azonban nem ment egész simán, mert part, elnök nélkül állván, a két volt elnök, a kormánypart régi vezető emberei, az óvatos Lengyel Imre és Komlóssy Dezső kitértek e hazafias feladat elől . . . Ellenben Szabó Kálmán nagykereskedő, a ker. és iparkamara elnöke, volt kormányparti képviselőjelölt és a kormánypartnak egyik legtekintélyesebb tagja e vállalta az összehívást. A polgárság előtt örökít ezzel érdemeit, hisz a haza, a nemzet iránti kötelességének tett eleget,

Pénzverők a barlangban.

Szatmárról írják, hogy az erdői Károlyi féle erdő mélyében hamis pénzverők barlangjára bukkant a csendőrség. Szatmár megyében néhány hónap óta gyakran kerültek hamis ötkoronások, husz- és tízfílleres pénzek a forgalomba s különösen a szatmári piacot árasztották el velük az ismeretlen pénzverők, akiket sehogysen tudtak kézrekeríteni. Hétfőn, július 20-án, egy pénzgyártásért többször büntetett lophági illetőségű csavargó, Dobán Mihály, a Károlyi-féle erdő mélyébe vezette Domahidy András csendőrmestert, a hol megmutatta neki az utat, a merre a pénzverők barlangjára ráakadhat. A csendőrmester kételkedve indult el, de utjának meglepő eredménye lett. Sűrű, bozotos szakadéokban egy nagyobb barlangra bukkant s a barlang mélyében megtalálta a hamis pénz gyártásához használt összes eszközöket, préseket, raspoljokat, simító készülékeket és egyéb anyagokat. A feljelentő lakásán is házkutatást tartott az őrmester s ott már kész hamispénzre akadt s így magát a feljelentőt is letartóztatták. Társát, aki már néhány hét óta fogságban volt, a fölfedezés után nem bocsátottak szabadon, hanem Dobán Jánossal együtt az erdői járásbírószágra kísérték. Dobán rövid vallatás után elmondotta, hogy egy a pénzveréshez szükséges anyagot, mint a formákat és az eszközöket Zilahon és Debreczenben vásárolta, de az anyag nevét és összetételét nem tudja. A csendőrség széleskörű nyomossást indított, hogy a többi pénzverőt is kézrekerítse.

Köszönetnyilvánítás!

Részvétellel közöljük a következő sorokat: Fogadják mindazon jó barátok, ismerősök, kik forrón szeretett Erzsikénk temetésén megjelenésükkel vigasztalást nyújtottak e váratlan nagy csapás elviseléséhez, leghálásabb köszönetünket. Ugyisint igaz köszönetünket fejezzük ki a mélyen tisztelt „Munkás dalegylet“-nek, amely a gyászünnepegy alkalommal megható énekekkel nyitotta fájalmunkat. Debreczen, 1903. július 23. Raics Lajos és családja.

Automobil szerencsétlenség.

Szepesváraljáról jelentik, hogy a tátravidéki automobil-járat engedélyezhetése végett tegnapelőtt kezdék meg a közigazgatási bejárást, mely alkalomából a közigazgatási hatóság tagjai Poprádról Ótátrafüred, Virágvölgy és Késmárkon keresztül Szepesófalura mentek. Midőn vasárnap a Maguráról lefelé jöttek, a meredek lejtőn az automobil fékje felmondta a szolgálatot és szédítő sebességgel rohant lefelé. Segítségre nem lévén kilátás, az automobil vezetője a kocsit egy kiálló meredeknek irányította, — mire az automobil felfordult és szétzúzódott. Ujfalusy Bruno főszolgabíró a fején 11

centiméter hosszú sebet kapott, Reisz alispán és Wufka főmérnök is erős zuzódási sebeket szenvedtek. Az automobil nem vált be és nem nyert közlekedési engedelmet.

Megörült francia tengernagy.

Párisból jelentik: Pel etan tengerészeti miniszter visszahívta Maréchal tengernagyot, a keletázsiai hajóhad parancsnokát, mert a tengernagy keresztes hadjáratot akart indítani tengerészeivel és misszionáriusokkal. Terve az volt, hogy a ki nem akar áttérni azt azonnal agyonlöveti. Mikor Pelletan a terv végrehajtását megtiltotta neki, ü goromba levelet irt a miniszternek. Azt hiszik, hogy Maréchal megörült.

Orvosi körökben

már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűviz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferenc József keserűvizet.

Mi a hölgyek disze?

Szép tiszta, üde arcbőr! Ez biztosan elérhető a Földes-fele Margit-crème által. Nemcsak hazánkban, hanem a külföldön is elismerik, hogy a Földes Kelemen aradi gyógyszerész által készített Margit-crème az összes szépitőszerek között elsőrangú helyet foglal el. Pár nap alatt minden arcot üdit, fiatalít és szépit. Szeplőt, kiütéseket, foltokat, és egyéb bőrbajot eltávolít. Ára 1 koronai kapható a készítőnél és minden gyógyszerertárban. Utánzatoktól óvakodjunk.

A hölgyközönségnek.

Csak egyszer, próbaképen rendeljék meg a csodahatású valódi angol szépitőszert, ugorkatejet és megfogják róla győződni, hogy ezen csodaszert azonnal eltávolít szeplőt, májfoltot és mindenféle tisztálanságot az arczról és a bőrt üdévé, fiatallá varázsolja. A párizsi és bécsi kiállításokon aranyéremmel kitüntetve. Ára 2 korona hozzávaló valódi angol ugorkaszappan 1 kor., poudert 1 kor. 20 fill és 2 kor. Valódi angol minőségbea kapható Balassa Kornél gyógyszerertárban Temesvár, a hová minden postai rendelés címzendő. Kapható minden gyógyszerertárban.

Dr. Boldisár Kálmán

Rákócziról és a kuruczokról írott könyve lapunk kiadóhivatalában 30 fillérért kapható. Kapható lapunk összes kihordóinál, a tözsdékben és könyvkereskedésekben.

Innét-onnét.

— Julius 25. —

(Katonáékról.)

A fehér asztal mellett katonáékról és a katonásdiról esett szó. Azon kezdődött a beszéd, hogy míg a honvéd gyalogos tisztek egyenruhájához takarosán bevált az újdivatú fekete nadrág, a 39-es bakatiszteknek már kevésbé illik az . . .

Náci, ki a híres Sándorbakáknál szolgált, beszélt tartalékos hadnagy társáról, Beér Bandiról, ki jelenleg valahol Szeged mellett az érseki uradalomban tekintélyes kerekmegjelenésű gazdatiszt, hogy micsoda eredetien kezelte a német nyelvet. Novezetesen Bandi a „jobb németek“ közé tartozott, de bizony rajta is megessett, hogy ki

törlődött az emlékéből egyik-másik német-szó, midőn is ilyenkor Bandi — társalgásban — akként segített magán, hogy a mely német-szó nem jutott eszébe, a helyett ért-hetetlenül morgott egyet és így a német tiszték előtt fentartotta a hírét, hogy ő jó német.

Az meg Bélával történt meg, ki a német kadétiskolában nevedekett, hogy egyszer a haditörténetnek a bizonyos nevezetű német tanára Görgeyről tartott nekik előadást. És a padosorokban több magyar növendék is volt . . . A német katonatanár elősmerőleg nyilatkozott ugyan a Görgei lángeszéről, hanem a midőn annak a tisztai átvonulását méltatta nem folytathatott el egy durva, sértő megjegyzést, a milyennekkel szokták kiirtani a magyar katona növendékek lelkéből a nemzeti önérzetet . . . Ugyanis azt mondta a kapitány, hogy :

— Végre ekkor és ekkor Görgey 18 ezer ökörrrel átuszta a Tiszát.

A szégyentől lángba borult a magyar fiuk arcza; de e durva sértés ellen tiltakozni nem mertek. Csupán a Béla cselekedett meg annyit, hogy felállott és némán ugy állott, farkasszemmel nézve a kapitánnyal, míg az meg nem kérdezte :

— Mit akar!

Persze a kérdésre németül hangzott a válasz is.

— Kapitány ur! Talán mégsem voltak azok ökrök . . .

A kapitány elpirult, majd, szurósan tekintvén a fiura, mondotta :

— Hát ha úgy tetszik, mondjuk hogy honvédekkel usztatta át Tiszát . . .

Ez a tiszt később a durvasága miatt mentette magát a magyar fiu előtt. De vajon hány kerül, a ki következetesen szemtelenkedik így; mert nekik az is egy feladat, hogy a magyar katona növendékek lelkéből kiirtsák a nemzeti önérzetet. És ez a jancsár nevelés többnyire sikerül is nekik.

Még a boldogult Edelsheim Gyulai báró tábornagyról iktatok ide egy eredeti dolgot. Valamelyik nagygyakorlat alkalmával egy század huszárt leszállított a lóról és az erdőn keresztül gyalogos rajvonalat alakított velök . . . Majd ismét lóra ültek a huszárok és eközben a sólyomszemű tábornagy észreveszi, hogy a kapitánnyak hiányzik a sarkantyuja . . .

Eppen az erdei gyalog hadakozás közben, valami galyban vagy gyökerben megakadva tört le . . . Gyulay báró, mert sarkantyú nélkül nem huszár a huszár, a gyakorlat után kitöltendő szobafogságra ítélte a kapitányt, a ki hiában adta elő a mentségét . . .

De azután a véletlen úgy hozta, hogy a megbüntetett huszár kapitány észrevette, miszerint Gyulaynak hiányzik az egyik arany-sarkantyuja, bizonyosan ő is a gyakorlat közben veszíthette el. Gondolt egyet a huszár kapitány és odaugratott tábornagyrához, alázatosan jelentvén, figyelemztetvén, hogy hiányzik a nagyurnak az egyik sarkantyuja.

Gyulay elérte a célzást, de nem jött zavarba, mondván :

— Köszönöm kapitány ur. Igaza van. Csakugyan büntetést érdemlek én is, mert én sem lehetek kivétel, hogy sarkantyúnélkül huszárkodhassam. — Azért tehát harmincz napi szobafogságot szabok ki . . . De mivel én a szemlék, hivatalos utak, gyakorlások miatt nagyon elvagyok foglalva, a kapitány urat kérem fel, hogy töltsen ki helyettem a harmincz napot . . .

A szegény kapitány majd leharapta a félbajuszát, hogy ily visszafelé sült el a tromfja . . .

nemes Portörő Kelemen.

Nyilttér.

Borivóknak, kik a bort savanyuvízszel sze-
retik vegyíteni, mindenképpen ajánljuk a
MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
legtisztább ögnyest
SÁVANYU-KUT
ajánlható. E víz közömbösíti a bor savát és az italnak kellemes, ingerlő mellékízt ad, annélkül, hogy azt feketére festené.

MATTONI ERZSÉBTE SÓSFÜRDŐJE.

gyógyhely Budapest (Budán.)

Idény : április 15-től október hó 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír női bajokban és al-
t esti bántalmakban.

Rendelő orvos dr. Polgár Emil.

Egészséges fekvés. Jutányos lakások. Jó ven-
dégző. — Villamos vasuti összeköttetés a
fővárossal.

Tóth Gyula

DEBRECZEN,
Piacz-utca 27.

Legnagyobb rak-
tár és legolcsóbb
beszerzési forrás.

Budweizsi és honi
gyártmányu

PORCELLÁN
KÁLYHÁKBAN,
fürdőkádákban

vasbutorokban, jégszek-
rényekben, vadásztegy-
verekben, revolverek-
ben és

vadászati felsze-
relési cikkekben.

Lőpor áruda.

Képes árlap ingyen
és bérmentve.

Poschinger Fülöp

fegyvergyár Ferlachban (Karinthia),

kitüntetve több díjéremmel és a koronás
arany érdemkeresztrel.

Ajánlja kitünően készített, jól belőtt, a cs. k.
próbaüzemekben hivatalosan kipróbált
fegyvereit olcsó áron.

— Szolid munkáért és jó lövésért jótállás. —
Árjegyzék ingyen.

Fiatal fűszerkereskedő segéd azonnal
belépésre felvétetik. Czím a
kiadóhivatalban.

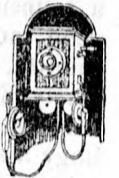
Villanyos házcikkek felszerel-
ését olcsón és szaksze-
rűen készíti **Rosenberg és Hammer** villany-
műszerészek Debreczen, Piacz-u. 2 sz. a.
nagytemplom mellett.

Premier Kerekpárok
leg
finomabb
a világ
Arjegyzék
Premierwerke Eger, Csehország.
leg
jutányosabb
vásáron
díjmentesen
Premierwerke Eger, Csehország.

Kiadó

csinosan butorozott
szóla esetleg 2 fiatal
ember részére Hat-
van-u. 31.

Villamos házi csengők és telefonok készi-
tését tartós és gyors kivitelben készít
Földvári L. debreczeni első elektro-
mechanikus. Kossuth u. 1 sz. az udvarban.
Javításoknál **félévi**, új berendezéseknél
másfélévi díjtalan rendbentartás illetve
jótállás biztosítatik. Vidékre soron kívül
a leggyorsabb kiszolgálás. Villamos mű-
szerek és felszerelések raktára.

A vadászati idény alkalmából **fegy-
ver, töltény s mindennemű vadászati
cikkek** nagy választékát ajánljuk a t.
vadász urak szives figyelmébe

Szent-Királyi Tivadar utódai

Borsos és Latzkó

Debreczen, városház épület.

Félszázad óta

Aranyérem kitünőnek elismert Aranyérem
Páris, dr. Sihalusky-féle Pécs,
London. Temesvár.

Arczenőcs és mosdóvíz.

Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad
óta mindenütt elterjedt világhírök és bámulatos ha-
tásuk képezik. — Megbizható sikerrel használtatnak
szeplő és májfoltok, a forróság vagy fagy által ke-
letkezett pirosság s a bőr minden tisztatlansága el-
len. Egy agy tégely ára 1 kor. 40 fill., egy kis té-
gely 70 fill. Egy nagy üveg mosdóvíz 2 kor., egy kis
üveg 1 k. Hozzávaló dr. Sihalusky szappan 60 fill.

JOLIESSANTE-CRÉME

bőrfinomító és szépítő szer.

Kitünő hatással bír a bőr finomítása és szépségének
előmozdítására, valamint a pattanások s kiütések
elűzésére. Egy üveg ára 3 k. 10 fill.

JOLIESSANTE-PUDER

fehér, rózsá és sárga színben.

Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. Az arca
láthatatlanul tapadva, annak kellemes színt ad. Egy
nagy doboz ára 1 k. 60 fl., egy kis doboz 1 kor.

JOLIESSANTE - FOGPOR

legégszesebb fogpor a fogak tisztítására, odva-
sodásuk és bűzösödésük eltávolítása s megóvására,
mely által egyuttal a foghusra is a legjótékonyabb
hatást gyakorolja. Egy doboz ára 1 kor.

JOLIESSANTE SZAPPAN

már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb toil-
lette szappan. A bőrt finomná és simává teszi, va-
lamint előmozdítja s emeli annak friss, üde kiné-
zését. Kivánatra minta darabok ingyen adatnak. Egy
darab ára 80 fl.

HAJ-RESTORER

biztos szer a megöszült haj eredeti természetes szí-
nének visszaállítására. Egy üveg ára 2 kor.

Valódi minőségben kapható a készítő **Mol-
nár Lipót** gyógyszerésznél Kassán.

Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerésztárában
(Tisza palota), **Dr. Rothachnek V. Emil**, **Miha-
lovits Jenő** gyógyszerésztárában.

Istálló 3 lóra

— kocsiszin — szerszám kamara esetleg kocsis lakással **olcsón kiadó.** Széchenyi u. 25.

Eladó 1 hordó — 352 liter **diószegi** 3-szor lehuzott bor; 2 hordóban 850 liter **kitőző kerti bor**, valamint a Hatvan-utcai kertben I. sz. j. 48 sz. alatti **szőlő pajtával.** Értekezés fenti szám alatt az emeleten.

A Debreczeni Első Takarékpénztár

olcso törlesztéses kölcsönöket

ajánl

árfolyam levonás nélkül, készpénzben,

melyek fennálló egyéb tartozások bélyeg és illetékmentes kicserélésére is kiválóan alkalmasak.

Felvilágosítást díjmentesen ad a takarékpénztár jelzálogosztálya.

Közvetítők szükségtelenek.

4935

1903

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tulajdonához tartozó ugynevezett Barcsay féle ház utáni 7 Hold 650 □ öl ondódi szántó föld **1903. Augusztus hó 28 napjának délelőtti 9 órájkor** a város székházának kistanács termében (I. emelet 34. sz. szoba) megtartandó nyilvános önkéntes árverésen örökáron eladatik.

Kikiáltási ár 4800 korona, melyen alól ezen ingatlan el nem adatik Árverelni kívánók tartoznak a kikiáltási árnak 10 %-át vagyis 480 koronát az árverelő küldöttség kezéhez készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban letenni.

Vevő 1903. évi október 1-én lép a földnek birtokába a vételárat pedig három egyenlő részben tartozik 1903. évi október 1-től folyó 6% kamatokkal együtt lefizetni és pedig az első részlet 1903. évi november 1-én a másodikat 1903. december 31-én, a harmadikat 1904. évi márczius 1. napján. Ha az árverési feltételeknek elegendet nem tette, veszélyére és kárára bánatpénzének elvesztése mellett újabb árverés fog tartani.

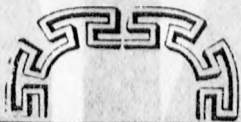
Az árverési részletes feltételek a város számvevői hivatalánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1903. április hó 30.

A városi tanács.

500 forintot

fizetnek annak, aki **Bartilla fogvizének** használata mellett, melynek üvege 35 kr, valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök (Csomagolások külön 10 kr.) **Bartilla-Winkler Ed., Wien, 19/I. Sommergasse I.** — Kapható Debreczenben **Mihalovits István** a „Kigyóhoz“ címzett gyógyszerárában. **Tóth Béla** gyógyszerész. Határozottan kérjük **Bartilla-féle fogvizet.** Hamisítás feljelentéseért jó díjazás adatik.

„BIOSKOP“

óriási KINEMATOGRAPH.

Debreczen, Szénavasártér.

Műsor:

július 25. 26-án

1. Pokoli ebéd.
2. A csavargó alma.
3. Diáksínyek.
4. Az ördögök játéka.
5. A becsapódott férj.
6. Szerpentin táncz (színezett.)
7. Katona párdal (Brabanti Genovéből beszélő kép.)
8. 28 napig szolgálásban (beszélő kép.)
9. A szakácsné bosszúja.
10. Bikaviadal Madridban 150 m. hosszú.
11. Uteza Tuniszban.
12. Az urnő jön.
13. Játzó gyermekek.
14. Rekkendő hőség.

A nagy hőség miatt az előadások este 7 ó. kezdődnek. Minden 2-ik nap új műsor.

A n. é. közönség pártfogását kéri

NARTEN GYÖRGY.

357.

Az István gőzmalom társulat

ÖRLEMÉNYEINEK ÁRJEGYZÉKE

Az 1887. ápr. 18-án Bpsten tartott általános magyar malomgyűlésen megállapított s 1887. jun. 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módozatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Itt helyben kötelezettség nélkül.

Készpénzfizetés mellett, zsákkal együtt	S z á m	100 kiló		Zsakonként á 85 kilogram	
		K	f.	K	f.
Asztali dara nagyszemű	A	25	40	21	59
aprószemű	B	24	60	20	91
Kiráyliszt	0	24	60	20	91
Lángliszt kivonat	1	23	80	20	23
Elsőrendű zsemlyelisz	2	23	—	19	55
Zsemlyelisz	3	22	—	18	70
Elsőrendű kenyérliszt	4	21	40	18	19
Közép kenyérliszt	5	20	40	17	34
Kenyérliszt	6	19	0	16	83
Barna kenyérliszt					
zsakonként á 70 kilgr.	7	18	60	13	02
á 70	7 1/2	16	—	11	20
á 70	8a)	12	40	8	68
Takarmányliszt	á 70	8	10	60	7
Finom korpa	á 50	11	8	20	4
Durva korpa	á 50	12	7	80	3

Debreczen, 1903. július 24.

Torna ingek 20 krajczártól feljebb.

Idősb Ács Sándor

DEBRECZEN, Dégenfeldtér 10 sz. (kenyérpiacz.)

Ajánlja a t. vevő közönség különös figyelmébe dusan berendezett raktárát

rendkívül lészállított árak mellett.

u. m. : ruha szövetek, Batistok, Cretonok. Blous és disz selymek, kész Blousok és szövet aljak, női és férfi fehéreneműek, vászon és Canavászok, miederek, színes és fehér Csipke függönyök, nap és esernyők, harisnyák, paplan és ágyterítők, csipke szöveteket. Mindennemű szabó kellékek a legolcsóbb árak mellett.

Szíves pártfogást kér

teljes tisztelettel

Idősb Ács Sándor.

Czérna keztyük 13 krajczártól feljebb.

Elősmert legjobb minőségű

Eperjesi cserép-kályhák

leszállított árak mellett,

továbbá

Főzőedények, takaré-konyhák, épület-vasalások, gazdasági eszközök, tetőlemezek, mérlegek, revolverek, töltények

nagy választékban

a legjutányosabb árban

kaphatók:

Kovács Gyula vasüzletében

a »Bika« szálloda mellett.

Gyászruhák 6 óra alatt a legpontosabban készíttetnek.

URANOS-KÉK

Kizárólagos
gyártói:

HOCHSINGER TESTVÉREK vegyészeti gyára **BUDAPEST,**
VI. Rózsa-u. 85.

ruha mosáshoz
a legjobb kékítőszert
— Törvényesen védve. —
Mosó-intézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakékítő.
Olcso és felülmulhatlan!
Kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő. 1 nagy üveg 1.60 kori, 1/2 üveg 1 kor.
Kapható mindenütt.
Utánzatoktól óvakodjunk!

Ritka alkalom!!
Leszállított árak!
Finom francia batiszt
divatos új mintákban
27 és 32 kr.
Francia delinek
divatos új mintákban
37 és 45 kr.
Jó mosó zefirek
15 és 19 kr.
Bosznay J. és Társa
divatruházában
Debreczen, Kossuth-u. 5.

Csodaszép

a szelid fehér és puha arczzsin, valamint az arcz szeplő és bőrtisztítatlanság nélkül. Ezt elérendő, mosakodjunk naponta

Bergmann liliomtej szappannal.

Védjegy: 2 bányász.

BERGMANN & Co. Drezda a/E. Kapható 80 fill.-vel dr. Rothschnek V. Dmil gyógyszerárában és Nagy Andrásnál.

Elsőrangu

thea és rum cég Londonban
kitűnő, jól bevezetett
képviselőt

óhajt alkalmazni. Referenciák kívánatosak. Ajánlatok „T & Co“ 9162 alatt Haasenstein és Vogler Wien 1. céghez intézendők.

Egy régi jó háziszert

(melynek egy családnál sem szabad hiányozni) a mindenki által ismert, kitűnő hatásának tartott

Hess Ernő-féle EUCALYPTUS,

mely megtisztja, 12 év óta egyenesen Ausztráliából importált természetes olaj. Ausztriában, Magyarhonban s Németországban törvényesen védve. Egy üveg ára csak 1 k. 50 fl. mely olcsó ár lehetővé teszi annak beszerzését mindenkire nézve, hogy egészségét megőrizhesse s a betegségtől megvédhesse.

Több mint 1500 köszönő és dicsérő levél

oly meggyógyultaktól, kik izületi csuzban, hát, mell. vagy nyakfájásban, nehéz légzésben, nátha, fejfájás, belső szervek betegségeiben, bőrbajokban szenvedtek vagy régi enyhe sebeik voltak s akik ezen elismerő iratokat önkénytelenül küldték be. Se kise mulassza el meghozatni ama kitűnő könyvet, melyben az Eucalyptus készítmény pontosan le van írva s hogy ezen készítmény minő hatásosan alkalmazható fenti betegségeiben. A szenvedők érdekében a könyvet mindenkinek ingyen megküldöm, ebben egész serege van az elismeréseknek a meggyógyultak részéről.

Klignenthal i. Sa.

HESSERNŐ

az Eucalyptus szállítója.

Vigyázzunk a védjegyre!

Debreczenben kapható: Mihalovits J. Tóth Béla és Szilcz Ferencz urak gyógyszerárában.

TARTÓS SZAGTALAN AZONNAL SZARAD

Eredeti üvegekben á 80 kr. és 1 frt 20 kr.

Valódi csa üvegekben ezen fekete yomat másolatával

AVALÓDI

Christoph-Lak

A LEGJOBB MAZALÓ ANYAG A PALLÓKRA

lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is hasznáttassanak, mivel a kellemetlen szag és a lassu, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajnak sajátja, elkerültek. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárggyal feltörülhető, a nélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

szinezett szobapalló-fénymázt
sárgásbarnát és magahoni barnát, mely akár csak az olajfesték földi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolást stb. van azután

tiszta fénymáz (szinezetlen)
új pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen parketre s olajfestékekkel bemázolt egészen új pallókra való.

Csak fényt ad, ennél fogva nem fedi el a famustrát. Postacsomag, körülbelül 35 négyszög méter (két közép nagyságu szobára való) 5 frt 90kr. vagy 9 1/2 marka.

A közvetlen megrendelések minden városban ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850. éve létező gyártmányt sokfelé utánozzák és hamisítják s sokkal rosszabb s gyakran a céljának meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferencz,

a valódi szobapalló fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója.

Debreczenben: **Félegyházi Iános.**

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

Erősítő szer gyengélkedők, vérszegények és lábbadozók részére.
Étvágy gerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer.

Kiválóan jó izü.

Több mint 2000 orvosi előismerő nyilatkozat.

Kapható

J. Serravallo-nál

Trieszt — Barcola.

A gyógytárakban pedig 1/2 lit. üvegekben 2 kor. 40 fillérért
1/1 " " 4 " 40 "